

Ki mit regisztrál?

A címben feltett kérdéssel számtalan rövidebb-hosszabb tanulmány, újságokban és interneten megjelenő cikk foglalkozik, amelyekből kiderül, hogy bár a kérdés közel 8 millió magyar szavazásra jogosult állampolgárt érint¹, a válasz sem racionális szakmai érvekkel, sem a jogosultak megkérdezésével nem adható meg. A választások előtti állampolgári regisztráció bevezetése tehát Magyarországon egyértelműen politikai döntés, amelynek elemzését a politológusokra és alkotmányjogászokra hagynám.

Mivel azonban kriptográfusként², több évtizede az adat és információbiztonság, valamint az információk önrendelkezés minél tökéletesebb megvalósítása a szakterületem, e dolgozatban szeretném felhívni a figyelmet e tervezett magyar „öszvér” rendszer igazolhatatlan problémáira.

Bár az előzetes regisztráció rendszeréről eddig igen kevés ismeret áll rendelkezésünkre (vajon a heteken belül bekövetkező parlamenti szavazásig ez mennyivel fog bővülni?), az ténykérdés, hogy *Magyarországon naprakészen működik egy jól felépített népszerűnyilvántartási rendszer*, amely minden olyan adatot tartalmaz, amire a választói névjegyzék összeállításához szükség van. Ennek használhatóságát az elmúlt 22 év összes, sikeresen lebonyolított választása bizonyítja. Ezt az állítást csak erősíti, hogy időközben egyre fejlődött az a számítástechnikai, informatikai rendszer, amely az óriási adatbázist frissíti és alkalmazását lehetővé teszi.

A választói névjegyzékek összeállítása szempontjából e népszerűnyilvántartásnak kiemelendő két tulajdonsága:

- csak az állampolgár alapvető, azonosítási adatait tartalmazza,
- az adatok egy automatikus (állampolgártól független) adatszolgáltatási folyamatban keletkeznek.

Az adatbázisban lévő adatok tehát *további adatgyűjtő tevékenység nélkül*, nem alkalmasak az egyes állampolgárok további szempontok szerinti besorolására (pl. párt vagy egyéb preferenciák, attitűdök, stb.). Ez alapvető kritériuma egy választói névjegyzéknek. Ugyanakkor napra pontosan megállapítható a szavazási jogosultság és a területi (körzeti) elhelyezkedés, amivel a szavazókörökhöz rendelhető minden arra jogosult állampolgár. Így semmi akadálya nincs annak, hogy a szavazni szándékozó a *szavazata leadása alkalmával*, megfelelő személyi okmánya felmutatásával azonosítsa magát, majd a választói névjegyzék aláírása után szavazzon. Vagyis a választópolgár mindenfajta előzetes (kényszer)tevékenység,

¹ A határon túl élő - immár kettős állampolgársággal rendelkezőket - ebben a kérdéskörben nem kell számba venni, hiszen ők nincsenek(?) semmilyen magyarországi nyilvántartási rendszerben, így mindenképpen csak regisztráció után kerülhetnek a választói jegyzékbe.

² A *kriptográfia* eredeti ógörög jelentése: *rejtett írás*. A történelem folyamán az üzenetek, információk titkosításának tudományává vált. E tudomány elméleti és gyakorlati művelői a *kriptográfusok*.

idő és pénzráfordítás nélkül, élhet alkotmányos alapjogával, ami a *szavazatával való önrendelkezésre*, és NEM a szavazáson való részvételre vonatkozik.

Az eddig bevált gyakorlat is bizonyítja, hogy ez az eljárás eleget tesz a *szavazási jogosultság* biztonságos eldöntésének, ugyanakkor az *információs önrendelkezés* személyiségi jogait is védi, mivel a szavazás pillanatáig biztosított, hogy a névjegyzékben lévő adatokhoz semmiféle más adat nem rendelhető hozzá.

Tulajdonképpen a fentiekben bemutatott feltételek nagymértékű hiánya jellemzi a tervezett előzetes regisztrációt.³ Ezért ez szakmailag csak abban az esetben lenne indokolható, ha nem állna rendelkezésre egy *jól karbantartott népességnyilvántartási adatbázis* (mint az USA-ban).

Mivel ez Magyarországon nem áll fenn, joggal vethető fel a „Ki mit regisztrál?” kérdés, amely arra utal, hogy az előzetes regisztráció bármely formája, -itt és most- csupán a tökéletesen működő automatikus rendszer *kézi vezérlésre való átváltását célozza*. Ezzel azonban a választások lebonyolításához alapvetően szükséges választói névjegyzék összeállításán túl lehetővé teszi az állampolgárok többféle manipulálhatóságát, alkotmányos alapjoguk és információs önrendelkezési joguk csorbítását.

Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a népességnyilvántartás automatikus rendszerével szemben, az előzetes regisztráció tervezett „kézi megoldása” esetén, súlyos információbiztonsági problémák vethetők fel, hiszen

- időben a választásokat jóval megelőzve keletkeznek az állampolgárokról, a választással kapcsolatos adatok,
- ezek az adatok több „kézen mennek át”, vagyis az állampolgár számára ellenőrizhetetlen csatornákon keresztül jutnak el a választói névjegyzékbe.

Tehát *virtuálissá válik maga a regisztráló*, sőt az is, hogy a választói névjegyzékhez szükséges alapadatokon kívül (ami a népességnyilvántartásban rendelkezésre áll!), ***mit is regisztrálnak?***

---

³ Ezek felsorolásával nem terhelem az Olvasót, hiszen a fentiek alapján pontosan számba vehetők az információbiztonságot és az információs önrendelkezést sértő tényezők, amelyek ellenőrizhetetlen manipulálhatóságot idéznek elő. A döntéshozóknak érdemes figyelembe venni, hogy a logika szabályai szerint, ha egy állítás („szükség van a jelenlegi választói jegyzék előállítási rendszerének megváltoztatására, és egy új regisztrációs rendszer bevezetésére”) ellenkezőjét bizonyítom, azzal az állítást cáfolom.